

Tesi

30 vuotta

Suomalaisten pääomasijoittajien kestävyys

tiivistelmä

huhtikuu 2025

Suomalaisten pääomasijoittajien kestävyyttä tarkasteltiin strategian ja oman toiminnan sekä sijoitus- ja portfolioprosessien kautta

JOHDANTO

Tesi kartoitti suomalaisten pääomasijoittajien kestävyyskäytäntöjä, eli vastuullisuuteen ja vaikuttavuuteen liittyviä prosesseja, tammikuussa 2025. Tarkoituksena oli päivittää vuoden 2022 syksyllä tehtyä tutkimusta, ja tarkastella sekä kehitystä viimekertaiseen että laajentaa tiettyjä aihekokonaisuuksia.

Päivitetystä julkaisusta käy ilmi, että pääomasijoittajien vastuullisuuskäytänteet ovat kehittyneet muutamassa vuodessa, ja edistystä on tapahtunut varsinkin sijoitusten vastuullisuuden arvioinnissa ja portfolio seurannassa. Uusimmassa kyselyssä tutkittiin lisäksi tarkemmalla tasolla vaikuttavuuden arviointia, seurantaa ja kehitystyötä.

Julkaisu on jaettu kahteen osioon, joissa tarkastellaan pääomasijoittajan strategiaa ja omaa toimintaa, sekä käytäntöjä sijoitusprosessiin ja portfolioon liittyen. Molemmista on saatavilla tiivistelmät suomeksi. Laajempi raportti julkaistaan englanniksi.

OTOS

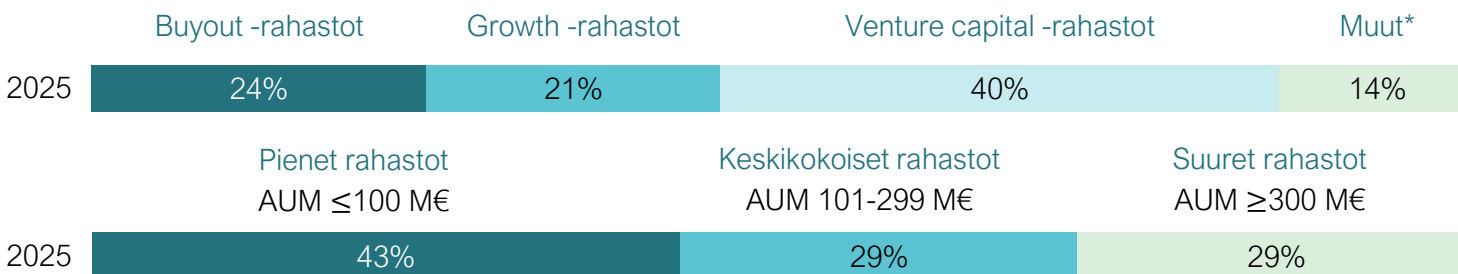
- Otokseen sisältyivät suomalaiset pääomasijoittajat, joilla oli kyselyä toteutettaessa sijoitusperiodilla tai arvonluontivaiheessa oleva rahasto Tesin portfolioissa. Kysymykset koskivat viimeisintä rahastoa, oli se Tesin portfolioissa tai ei.
- Vuoden 2025 kyselyssä vastasi 42 sijoittajaa ja vuonna 2022 32 sijoittajaa. Yli 90 % kyselyyn vastanneista vastasi molemmilla selvityskierroksilla.
- Mukana olevat sijoittajat vastaavat valtaosaa (>90 %) Suomen pääomasijoitusmarkkinasta.
- Tuloksia esitellään pääosin koko vastaajajoukosta, mutta tarkempaa analyysiä on tehty myös sijoitusstrategian tai hallinnoitavien varojen perusteella.

MÄÄRITELMÄT

Vastuullisuus (ESG) kattaa hallinnointiyhtiön (general partner, GP) oman sekä sijoitusportfolion eli kohdeyhtiöiden vastuullisuuden. GP-tasolla vastuullisuus kattaa vastuullisen sijoittamisen käytänteet sekä oman yritystoiminnan vastuullisuuden. Kohdeyhtiö-tasolla vastuullisuus kattaa ympäristöön, yhteiskuntaan sekä hyvään hallintotapaan liittyvät seikat (ESG).

Vaikuttavuus kattaa GP:n vaikuttavuuden sekä kohdeyhtiöiden toiminnan vaikuttavuuden. GP-tasolla tämä tarkoittaa mahdollisuuksia kehittää kohdeyhtiön toimintaa vaikuttavampaan suuntaan. Kohdeyhtiötason vaikuttavuus viittaa kohdeyhtiön liiketoiminnan aikaansaamiin positiivisiin vaikutuksiin ympäristössä tai yhteiskunnassa.

Kestävyttä käytetään kattoterminä vastuullisuudelle sekä vaikuttavuudelle.

Pääomasijoittajien kestävyysstrategia ja oma toiminta

KESTÄVYYS ON OSA KAIKKIEN PÄÄOMASIJOITTAJIEN STRATEGIAA

- Vuonna 2025 jokainen hallinnoija on sisällyttänyt kestävyysstrategiaansa jollain tasolla, kun vastaava osuus vuonna 2022 oli 94 %. Lisäksi 69 % hallinnoijista pitää nyt kestävyyttä strategiaansa keskeisenä osana.
- Molemmilla tarkasteluhetkillä yleisin syy panostaa kestävyteen on sisäinen motivaatio – eli se, että kestävyys koetaan tärkeäksi henkilöstön näkökulmasta tai se on linjassa organisaation arvojen kanssa. Vuoteen 2022 verrattuna riskienhallinnan ja sääntelyn noudattamisen merkitys on kasvanut.
- 95 % sijoittajista raportoi vähintään yhden kestävyteen liittyvän tavoitteen (vuonna 2022 osuus oli 97 %). Tällä hetkellä 88 %:lla sijoittajista on ainakin yksi organisaation omaan toimintaan liittyvä kestävyystavoite.
- Yleisimmät omaan toimintaan liittyvät tavoitteet koskevat:
 - sijoituskohteiden vastuullisuus- ja vaikuttavuusarviointia
 - sosiaalista vastuullisuutta, kuten työhyvinvointia ja monimuotoisuutta

HIILIJALANJÄLJEN MITTAAMINEN YLEISEMPÄÄ KUIN AIEMMIN

- 64 % hallinnoijista mittaa jo jollain tasolla joko omia Scope 1–3 -päästöjään tai kohdeyhtiöidensä päästöjä, kun vastaava osuus oli 25 % vuonna 2022. Tulevaisuudessa päästölaskenta yleistyy entisestään: 83 % hallinnoijista aikoo joko jatkaa päästölaskentaa tai aloittaa sen muutaman vuoden sisällä.

VASTUUNJAON JA ULKOISTUKSEN OSALTA MUUTOS VÄHÄISTÄ

- Lähes 70 % hallinnoijista on nimennyt partner-tason henkilön vastuuseen kestävyysasioista, mikä on lähes sama kuin vuonna 2022 (72 %). Samaan aikaan organisaatioiden, joissa kestävyysvastuuta ei ole osoitettu kenellekään yksittäiselle henkilölle, osuus on laskenut merkittävästi – enää 2 %, kun luku oli vielä 13 % vuonna 2022.
- Kestävyteen liittyvien tehtävien ulkoistamisessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia: 64 % hallinnoijista ulkoistaa kestävyystehtäviä (vuonna 2022 vastaava luku oli 62 %). Ulkoistus on yleisintä päästölaskennassa ja ESG-arvioiden tekemisessä (40 % vastaajista). Suurin kasvu on tapahtunut raportointiin liittyvän tuen ulkoistuksessa.
- Ulkoisia työkaluja käytetään erityisesti dataintensiivisissä tehtävissä, kuten päästölaskennassa ja kestävyysdatan keräämisessä salkkuyrityksistä. 31 % hallinnoijista ei käytä lainkaan ulkoisia työkaluja.

SFDR ARTIKLA 6 KATOAMASSA TULEVAISUUDESSA

- Artikla 8 -rahastojen osuus on kasvanut noin 50 % vuodesta 2022, ja ne muodostavat nyt noin kolmanneksen sijoittajien viimeisimmistä rahastoista. Artikla 6 on edelleen yleisin luokittelu, mutta tätä selittää varainkeruuperiodin viive – suuremmat muutokset näkyvät vasta ajan kuluessa.
- Artikla 8 näyttää muodostuvan uudeksi standardiksi: 70 % hallinnoijien tulevista rahastoista on luokiteltu Artikla 8:n mukaisesti. Sen sijaan kestäviä sijoituksia tekevien Artikla 8+ ja Artikla 9 -rahastojen osuus on laskenut merkittävästi vuodesta 2022. Huomionarvoista on, että yksikään vastaaja ei ole keräämässä seuraavaa rahastoaan Artikla 6 -luokituksella.

Sijoitusprosessi ja salkunhallinta

KESTÄVYYS ON KAIKILLA OSA SIOITUSTOIMINTAA

- Yleisimmät kestävyteen liittyvät käytännöt sijoitustoiminnassa kohdistuvat sijoituspäätöstä edeltävään vaiheeseen. Kestävyys on integroitu osaksi sijoitusprosessia 93 %:lla hallinnoijista, ja 88 % poissulkee sijoituskohteita tietyillä vastuullisuuskriteereillä. Lisäksi 81 % edistää kestävyttä portfolioissaan aktiivisen omistajuuden keinoin. Edellisessä tarkastelussa kestäviä käytäntöjä oli käytössä 97 %:lla vastaajista, ja nyt luku on noussut sataan prosenttiin.
- Yli puolet hallinnoijista (57 %) on laatinut kestävyden kehittämissuunnitelman kaikille portfolioyrityksille, kun vastaava osuus oli 47 % vuonna 2022. Niiden sijoittajien osuus, jotka laativat suunnitelman vain osalle portfolioyrityksistään, on pysynyt lähes samana (25 % ja 24 %).
- 88 %:lla hallinnoijista on vähintään yksi kestävyteen liittyvä tavoite viimeisimmän rahaston portfolioille. Yleisimmät portfoliotason tavoitteet liittyvät vastuullisuuteen, esimerkiksi työhyvinvointiin (48 %), päästölaskentaan (43 %) sekä kyber- ja tietoturvallisuuspolitiikkaan (40 %). Vaikuttavuuteen liittyviä tavoitteita oli vain harvalla.

VASTUULLISUUS INTEGROITU PROSESSEIHIN ENTISTÄ PAREMMIN

- ESG due diligence -arviointia (ESG DD) tekee nyt jokaisessa sijoitusprosessissaan 76 % sijoittajista, mikä on 17 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2022. Lähes kaikki (95 %) myös hyödyntävät ESG DD -arvioinnin tuloksia ainakin jossain muodossa.
- ESG-datan kerääminen portfolioyrityksistä on yleistynyt merkittävästi. Vuonna 2022 vain 55 % hallinnoijista keräsi vastuullisuuteen liittyvää informaatiota, mutta nyt osuus on noussut 95 %:iin. Näistä 74 % kerää dataa koko portfolioista ja 60 % on tehnyt tiedonkeruusta pakollista portfolioyrityksilleen.
- Vuosien 2022 ja 2025 välillä lähes kaikkien ESG-mittarien seuranta on yleistynyt. Yleisimmät indikaattorit liittyvät portfolion hiilijalanjälkeen, työhyvinvointiin sekä monimuotoisuuteen ja inklusioon. Näitä mittareita seuraa yli 60 % hallinnoijista.
- Vastuullisuuden huomiointi irtautumisarvioissa on edelleen rajallista: 45 % sijoittajista sisällyttää vastuullisuuden kehityksen systemaattisesti kaikkiin irtautumisarvioihin. Vaikka osuus on kasvanut 26 prosenttiyksikköä vuodesta 2022, samaan aikaan on kasvanut myös niiden sijoittajien osuus, jotka eivät huomioi vastuullisuutta irtautumisessa lainkaan – 38 % vuonna 2025, kun vastaava luku oli 22 % vuonna 2022.

Sijoitusprosessi ja salkunhallinta

VAIKUTTAVUUTEEN SYVENNYTTIIN TARKEMMIN

- Vuoden 2025 kyselyssä tarkasteltiin myös vaikuttavuuden integroitumista sijoitustoimintaan. Sijoituspäätöstä tehdessään vaikuttavuutta arvioi 52 % hallinnoijista, mutta heistä 18 % ei hyödynnä arvioinnin tuloksia lainkaan.
- Vaikuttavuuden kehittäminen osana portfolion arvonluontitoimintaa on vähentynyt edellisestä tarkastelusta. Vuonna 2022 75 % hallinnoijista sisällytti vaikuttavuuden kehittämisen ainakin osaan arvonluontitoimintaa, mutta vuonna 2025 osuus on laskenut 56 %:iin.
- Noin kolmasosa hallinnoijista ei tee vaikuttavuuden seurantaan lainkaan. Niistä, jotka kehittävät vaikuttavuutta osana arvonluontia, 96 % seuraa sen kehittymistä.
- Vuoden 2025 kyselyssä kartoitettiin uutena osa-alueena myös vaikuttavuuden huomiointia irtautumisarvioissa. Noin neljäsosa hallinnoijista huomioi vaikuttavuuden systemaattisesti kaikissa irtautumisissa, ja 40 % vähintään joissain tapauksissa.
- Vaikuttavuustyö sijoitusprosessin eri vaiheissa – sijoituspäätöksessä, portfolioyritysten kehittämisessä ja irtautumisessa – on suhteessa systemaattisempaa kuin vastuullisuustyö, vaikka sitä tehdään edelleen harvemmin.

